

Co znamená žít doopravdy?

Skutečnou hodnotu představuje láska, přátelství, trpělivost, statečnost, důvěra, dobrosrdečnost, odpovědnost, odvaha, čestnost, slušnost, vědomosti, moudrost, tvořivost, milosrdenství, odpuštění, vděčnost, uznání, podpora, upřímnost, skromnost a mnoho dalších. Všechny uvedené hodnoty jsou ve skutečnosti nejenom povahové nebo rozumové vlastnosti, ale nejčistší a tvůrčí energie, jež napájejí a posilují naši duši. Tato *zrnka* musíme sbírat všemi možnými způsoby tady na Zemi, protože to neděláme pro nikoho jiného ale pro sebe.

Anton Pavlovič Čechov ve své humorné povídce *Knihy stížností* uvádí mezi spoustou podivných a zábavných zápisů, které byly provedeny v knize stížností v nádražní budově, i následující: „Zušlecht'ujte se ctností.“ Vznešená rada vypadá mezi ostatními karikaturami zcela nemístně, a proto ji přijímáme jako žert. Avšak je ironií, že v této *hloupé* radě je obsažen smysl lidského života.

Co vlastně představuje zušlecht'ovat se ctností? To znamená upevňovat, naplňovat, povznášet a prozářit duši čistými energiemi dobrých skutků, slov a myšlenek. Indický duchovní učitel Osho považuje za naši hlavní povinnost být odpovědný vůči svému srdci, a nikomu jinému na světě. Máme také odpovědnost vůči vlastní

bytosti. Nesmíme jít proti ní, protože se jinak zničíme. Jednat proti své podstatě znamená spáchat sebevraždu. Co tím získáme?

I když si nás lidé budou vážit, považovat za velmi rozumné, důstojné a vážené občany, nic z toho nenaplní naši podstatu ani nám nemožní pochopit život a jeho nesmírnou krásu.

Kolik milionů lidí žilo před námi na Zemi? Ani neznáme jejich jména; jestli žili nebo ne, už není důležité. Byli světcí i hříšníci, velmi vážení lidé a nejrůznější výstředníci nebo blázni, ale všichni zmizeli a už po nich na Zemi nezůstala ani stopa.

Jedinou naší starostí je hýčkat a ochraňovat vlastnosti, jež si můžeme vzít s sebou a jež budou našimi průvodci, až smrt ukončí život fyzického těla a zničí náš rozum. Pouze lidé, kteří dosáhnou skutečných hodnot, opravdu žijí; ostatní jen život předstírají.

Do jemnohmotného světa si vezmeme s sebou lásku, odpovědnost, čestnost, shovívavost a mnoho dalších duchovních vlastností. Představují naše skutečné bohatství. Všechny ostatní hodnoty jako úspěch, sláva, moc, peníze, komfort, moderní a prestižní věci nebo fyzické radosti jsou jen vnější ozdoby, atributy vnějšího blahobytu, ale v žádném případě vnitřního štěstí. Nanejvýše mohou prospívat tělu a v určité míře rozumu, ale ne duši.

Všechny oblíbené hodnoty představují pro duši vážnou zkoušku: při přílišném pohodlí se může její růst zpomalit, nebo se dokonce začne obracet směrem dolů, protože přijímá do své

matrice těžké a nečisté energie. K degradaci duše napomáhá lenost, sobeckost, požívačnost, chamtivost, krádež, vražda, drzost, lhostejnost, podvod, zrada, nedůtklivost, mstivost, agresivita, krutost, nedůvěra, žárlivost, bezcharakternost, nemravnost, zvrhlost, pohlavní úchylnost, užívání drog i jiných omamných nebo povzbuzujících prostředků a další nechvalné vlastnosti získané z přemíry pohodlí a vnějšího blahobytu.

Můžeme říct, že čím intenzivněji se snažíme získat vnější blahobyt, tím více jsme vystaveni strachu, protože všechny zdroje naší radosti se nacházejí mimo nás, a tak očekáváme nebezpečí odevšad a kdykoliv. Naopak čím více žijeme životem svého srdce a hledáme hodnoty ve svém nitru, tím méně se trápíme. Avšak strachu nás úplně zbaví jen víra a důvěra v Boha.

Bez opravdové a hluboké víry v Boha se člověk strachu neubrání. Známý ruský spisovatel Varlam Šalamov prožil šestnáct let ve stalinských táborech. Píše o tom:

Co jsem viděl a pochopil v lágru

„Neobyčejnou křehkost lidské kultury a civilizace. Z člověka se při těžké práci, zimě, hladu a bití během tří týdnů stávalo divoké zvíře.

Hlavním nástrojem mrzačení duše byla zima; ve středoasijských táborech se lidé možná drželi déle, bylo tam tepleji.

Pochopil jsem, že přátelství, kamarádství se nikdy nerodí ve skutečně těžkých podmínkách, kdy

je v sázce život. Rodí se v podmínkách těžkých, ale snesitelných (v nemocnici, ne ve výkopech).

Pochopil jsem, že nejdéle a nejsilněji v člověku zůstává pocit zlosti. Maso zbylé na těle hladového už v něm stačí živit jenom zlost – vše ostatní je mu jedno.

Pochopil jsem rozdíl mezi vězením, které upevňuje charakter, a táborem, jenž mrzačí duši.

Pochopil jsem, že člověk se stal člověkem proto, že je fyzicky silnější, houževnatější než kterékoliv zvíře – žádný kůň by nevydržel práci na dálném severu.

Viděl jsem, že jediná skupina lidí, která si uprostřed hladu a ponižování zachovala alespoň trochu lidskou tvář, byli lidé nábožensky založení – téměř všichni sektáři a část popů.

Nejsnadněji, jako první, se hroutili straničtí pracovníci a vojáci.

Viděl jsem, jak pádným argumentem může být pro intelektuála obyčejná facka.

Viděl jsem, že ženy jsou slušnější, obětavější než muži – na Kolymě se nestávalo, že by muž přijel za ženou. A žen přijíždělo mnoho.

Nepotlačitelný sklon ruského člověka k udávání a stížnostem.

Zjistil jsem, že svět se nedá dělit na dobré a špatné lidi, ale na zbabělce a odvážné. 95 procent zbabělců je při sebemenším nátlaku schopno nejrůznějších podlostí, které přinášejí smrt.

Jsem přesvědčen, že lágr je naprosto záporná zkušenost – každá hodina v něm prožitá člo-

věka kazí. Lágr nikdy nikomu nedal a nemohl dát nic dobrého.

Na všechny – civilisty i vězně – působí lágr rozkladně.

Pochopil jsem, že v lágru nejsou žádní zločinci, že tam sedí lidé, kteří jsou všude kolem nás (a budou dál), kteří byli chyceni za mezí zákona.

Pochopil jsem, jak strašná věc je mladička, chlapecká ješitnost: než o něco poprosit, raději to ukrást. Vychloubačnost a ješitnost srážejí mladíky na dno.

Že znalost lidí je k ničemu, protože své chování ke kdejakému grázlovi člověk nemůže měnit...“